

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk Energi
7736 STEINKJER

Vår dato: **18 FEB 2013**

Vår ref.: NVE 200900401-4 ksk/ingu

Arkiv: 312

Deres dato: 23.01.2009

Deres ref.:

Saksbehandler:

Ingri Guren

Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk Energi AS – Søknad om tillatelse til bygging av Grongstadfossen kraftverk i Nordåa, Høylandet kommune, Nord-Trøndelag – oversendelse av NVEs vedtak

NVE avslår søknaden om bygging av Grongstadfossen kraftverk uten ytterligere saksbehandling. Det planlagte kraftverket vil komme i konflikt med vassdragets verdi som et nasjonalt laksevassdrag. Tiltaket vil føre til endret naturlig vannføring som er av negativ betydning for laksebestanden i et nasjonalt laksevassdrag, og kan dermed ikke gjennomføres.

Vi viser til deres utkast til søknad, datert 23.01.2009, om tillatelse til bygging av Grongstadfossen kraftverk.

I forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 32 (2006-2007), *Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder*, vedtatt i Stortinget 15.12.2006, ble Namsen med sidevassdrag klassifisert som et nasjonalt laksevassdrag.

I St.prp. nr. 32 er beskyttelsesregimet for nasjonale laksevassdrag og laksefjorder beskrevet, og det heter i tabell 6.1 følgende:

"Vassdragsregulering

Tiltaket kan ikke gjennomføres når det fører til endring av naturlig vannføring, vanntemperatur, vannkvalitet eller vandringsforhold på lakseførende strekning som er av nevneverdig negativ betydning for laksen."

Det heter videre at *"Retningslinjene i tabell 6.1 skal gjelde for selve vannstrengen og for de deler av nedbørfeltet der de aktuelle tiltakene kan ha innvirkning på laksebestanden."*

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsvøien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

NVEs merknader

Grongstadfossen kraftverk er planlagt med en installert effekt på 0,999 MW. Nordåa er ei sideelv til Høylandsvassdraget, som ble vernet gjennom verneplan III for vassdrag. Sentrale verneverdier er knyttet til fugl, ferskvannsbiologi, anadrom laksefisk og kulturminner.

Høylandsvassdraget drenerer til Namsen, som sammen med sideelvene er et nasjonalt laksevassdrag. Det planlagte tiltaket berører ca. 200 m anadrom strekning i Nordåa.

Middelvannføringen ved inntaket er i søknadsutkastet beregnet til 8,78 m³/s. Maksimal slukeevne er satt til 1,80 m³/s, noe som vil gi overløp ca. 65 prosent av året. Søker har foreslått slipp av minstevannføring på 680 l/s hele året. Det tilvarer 10 persentilen. Dette er vurdert å gi en moderat endring i vannføringen på berørt elvestrekning.

Årlig produksjon er beregnet til 6,3 GWh, noe som vil gi en spesifikk utbyggingskostnad på 3,77 kr/kWh.

Vedlagt søknaden følger to mer eller mindre identiske rapporter som vurderer konsekvenser for biologisk mangfold ved bygging av Grongstadfossen kraftverk. Begge er utarbeidet av Ambio Miljørådgivning AS. I dette materialet pekes det på at Høylandsvassdraget regnes som et av de viktigste gyteområdene for Namslaksen. Deler av strekningen like nedstrøms fossen fungerer som oppvekstområde for anadrom fisk.

NVE har merket seg at søker ikke har presentert omløpsventil som et mulig avbøtende tiltak i søknadsutkastet. Vi har også merket oss at det er registrert en fossesprøytsone med nasjonal verdi (A) på berørt elvestrekning, som ikke er nevnt i søknadsutkast eller vedlagte dokumenter.

NVEs vurdering

NVE mener det må være klart at laksen i et nasjonalt laksevassdrag har nasjonal verdi.

Miljørapportene som er vedlagt søknaden, konkluderer med at negative konsekvenser for sjørørret og laks forventes å bli middels store etter de foreliggende planer. NVE ser at en ev. utbygging vil føre til reduksjon av gyte- og/eller oppvekstområder på berørt elvestrekning. Det vil være fare for tørrelegging av gyte- og oppvekstområder like nedenfor kraftstasjonen ved utilsiktet stans i kraftverket, særlig under lave vannføringsforhold i elva. DN-utredning 7 fra 1995 har sett på gytebestander av laks i ti vassdrag i Sogn og Fjordane. Utredningen viser at gytelaksen er skjevt fordelt innen vassdrag og at det er mest av laks høyt oppe på lakseførende strekning. Etter et enkelt søk på kart-tjenesten *Norge i bilder*, ser NVE at det er en stor kulp i bunnen av Grongstadfossen. I anadrome vassdrag tjener ofte en kulp øverst på lakseførende strekning som oppholdssted etter oppvandringen i påvente av gyttingen. Når gyttingene starter, vil gyteklars laks forlate kulpen og bevege seg ned til sitt gyteområde. Redusert vannføring i en slik kulp vil redusere eller eliminere dens betydning som oppholdssted.

Det er NVEs vurdering at Nordåa er en viktig del av et nasjonalt laksevassdrag, og skal således omfattes av det beskyttelsesregimet som gjelder for disse vassdragene, jf. St.prp.nr. 32 (2006-2007).

Forvaltningen har et ansvar for å unngå inngrep som er av nevneverdig betydning for laksen.

NVE kan i medhold av vannressursloven § 24, 2. ledd, bokstav c) unnlate å sende en søknad på høring dersom det er klart at søknaden vil bli avslått. Basert på foreliggende utkast til søknad med miljørapporter finner vi det klart at søknadsutkastet må avslås.

NVE avslår søknaden om bygging av Grongstadfossen kraftverk uten ytterligere saksbehandling. Det planlagte kraftverket vil komme i konflikt med vassdragets verdi som nasjonalt laksevassdrag. Tiltaket vil føre til endret naturlig vannføring som er av negativ betydning for laksebestanden i et nasjonalt laksevassdrag, og kan dermed ikke gjennomføres.

NVE har ikke vurdert tiltakets konfliktgrad i forhold til andre allmenne interesser som bl.a. fossesprøytsone med A-verdi på berørt elvestrekning og tilhørende rødlistede lavarter, landskap eller potensial for elvemusling (VU). Vi har heller ikke sett på tiltakets konfliktgrad opp mot vernekriteriene for vassdraget, da vurderingene knyttet til beskyttelsesregimet for laks etter vårt syn alene er nok til å konkludere med at det ikke kan gis konsesjon.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Kopi: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Postboks 2600, 7734 STEINKJER
Direktoratet for naturforvaltning, Postboks 5672 Sluppen, 7485 TRONDHEIM
Høylandet kommune, 7977 HØYLANDET
Nord-Trøndelag fylkeskommune, Postboks 2560, Seilmakergata 2, 7735 TRONDHEIM